

Het patiëntendossier en de toegang tot en doorstroming van gezondheidsgegevens

Thierry VANSWEEVELT

Gewoon hoogleraar Universiteit Antwerpen

Advocaat Dewallens & partners

Voorzitter AHLEC

Governor World Association of Medical Law

VOLTIJDS MANDAAT: VORSER GEZONDHEIDSRECHT:

AHLEC/Universiteit Antwerpen

- 2 voltijdse mandaten assistent Gezondheidsrecht
- Master in de rechten
- 1 mandaat: vast onderwerp: de arts als ondernemer en beoefenaar van een vrij beroep
- 1 mandaat: vrij te kiezen onderwerp
- Vacaturetermijn: 15 december 2019 - 15 januari 2020 (open voor studenten die in juni 2020 afstuderen)
- Meer info: www.uantwerpen.be/nl/jobs

VOLTIJDS MANDAAT: VORSER GEZONDHEIDSRECHT:

Universiteit Antwerpen en KULeuven

- Vorbereiden doctoraat
- Master in de rechten
- Onderzoeksvoorstel max. 5 pagina's: vrij te kiezen onderwerp
- Vacaturetermijn: 15 maart tot 15 april 2020
- Meer info: www.uantwerpen.be/nl/jobs en www.kuleuven.be

Kwaliteitswet: toepassingsgebied

- Elke gezondheidszorgbeoefenaar
- Ongeacht kwalificatie, solopraktijk, team, groepspraktijk, setting...
- Terugbetaalde en niet-terugbetaalde zorg, Belgische en buitenlandse patiënten, enz.

Twee luiken voordracht: I.- Het patiëntendossier

II.- Toegang tot gezondheidsgegevens

-5 functies: werkinstrument, kwaliteitscontrole, communicatie, wetenschappelijk onderzoek en bewijsfunctie

-Elke patiënt heeft recht op een zorgvuldig bijgehouden en veilig bewaard patiëntendossier (art. 9, §1 Wet Patiëntenrechten)

-Inhoud patiëntendossier: verschillend naargelang gezondheidszorgbeoefenaar:

arts: AMD: KB 3 mei 1999

apotheker: farmaceutisch dossier: KB 21/1/2009

verpleegkundige: KB 28/12/2006 (enkel in Z)

- 1° Identiteit patiënt
- 2° Ziektegeschiedenis
- 3° Onderzoeksuitslagen
- 4° Adviezen consulten
- 5° Diagnose
- 6° Behandeling
- 7° Evolutie aandoening
- 8° Verslag lijkschouwing
- 9° Afschrift ontslagverslag
- 10° Bloedtransfusie: aard bloedproduct, datum en uur toediening, naam toediener, indicatie, enz.

VERGELIJKING INHOUD DOSSIER: HUIDIG RECHT EN TOEKOMSTIG RECHT

Huidig recht	Toekomstig recht
Identiteit patiënt	Identificatie patiënt, HA, GZB, reden contact
Persoonlijk een familiale antecedenen	Persoonlijke en familiale antecedenen/karakterisatie
Resultaten allerlei onderzoeken	Resultaten allerlei onderzoeken
Adviezen geconsulteerde artsen	Overleggesprekken met en adviezen/attesten/verslagen/gezondheidsdoelen en wilsverklaringen van patiënt, GZB, of derden
Voorlopige en definitieve diagnose	Vastgestelde diagnose
Ingestelde behandeling, ondertekend operatief en anesthesieprotocol	Chronologisch overzicht gez.zorg
Evolutie aandoening	Evolutie aandoening
Verslag lijkschouwing	-----
Afschrift ontslagverslag	-----
Transfusie: wat, tijdstip, naam toediener, indicatie	-----

VERGELIJKING INHOUD DOSSIER: HUIDIG RECHT EN TOEKOMSTIG RECHT

Huidig recht	Toekomstig recht
-----	Doorverwijzing naar andere hulpverlener of derden
-----	Pre- peri- en postoperatoire geneesmiddelen
-----	Complicaties die behandeling vergen
-----	Dagelijkse evaluatienota, indien pertinent
Art. 7, §2 Wet Patiëntenrechten	Informatie aan vertrouwenspersoon
Art. 7, §3 Wet Patiëntenrechten	Recht op niet-weten
Art. 7, §4 Wet Patiëntenrechten	Therapeutische exceptie
Art. 9, §2 Wet Patiëntenrechten	Inzage via vertrouwenspersoon
Art. 15, §3 Wet Patiëntenrechten	Motivering weigering inzage VERT.
Art. 15, §3 Wet Patiëntenrechten	Motivering afwijking beslissing VERT.

- ICE (emergency contact person)
- Gezinssamenstelling (kinderen?)
- Welke familieleden mogen worden ingelicht?
- Communicatie met patiënt: IC en ICF (JCI)
- Identiteit van persoon die informatie heeft verstrekt (JCI)
- Dieetrestricties (JCI)

VORM, TAAL EN BEWAARTERMIJN PATIËNTENDOSSIER

-Vorm: elektronisch vanaf een door de Koning nog te bepalen datum

-Taal: amendement: duidelijke en toegankelijke taal: verworpen.

-Bewaartermijn: één uniforme bewaartermijn:

Minimum: 30 jaar Maximum: 50 jaar vanaf laatste contact

II.- TOEGANG TOT GEZONDHEIDSGEGEVENS

-Toepassingsgebied: gezondheidszorgbeoefenaar die n.a.v een zorgverstrekking aan de patiënt toegang wenst tot gegevens bijgehouden door een andere gezondheidszorgbeoefenaar.

-Doel: Verspreide gezondheidsgegevens over de patiënt ter beschikking stellen van behandelende gezondheidszorgbeoefenaar.

=> Kwalitatieve en continue zorgverstrekking

=> Lastenvermindering voor patiënt

=> Lastenvermindering gezondheidszorgbeoefenaar

II.- TOEGANG TOT GEZONDHEIDSGEGEVENS

-Toepassingsgebied: gezondheidszorgbeoefenaar die n.a.v een zorgverstrekking aan de patiënt toegang wenst tot gegevens bijgehouden door een andere gezondheidszorgbeoefenaar.

- Enkel toegang van gezondheidszorgbeoefenaars tot gezondheidsgegevens.

-Minister Volksgezondheid: niet-gezondheidszorgbeoefenaars hebben op basis van de Kwaliteitswet geen toegang tot de gezondheidsgegevens.

Minister van Volksgezondheid: bv.: maatschappelijk assistenten.

II.- TOEGANG TOT GEZONDHEIDSGEGEVENS

-Art. 9, lid 2, punt h, GDPR: gezondheidsgegevens mogen worden gedeeld met het oog op de sociale tenlasteneming.

-Minister van Volksgezondheid: art. 9, lid 3 GDPR: kan enkel als deze persoon gebonden is door het beroepsgeheim, wat niet het geval is voor de maatschappelijk werker.

Maar ⇔

II.- TOEGANG TOT GEZONDHEIDSGEGEVENS

Maar ⇔

Art. 189 Vlaams decr. 22/12/2017 lokaal bestuur: maatschappelijk werkers werkzaam voor gemeente en OCMW: gebonden door beroepsgeheim

Maatschappelijk werkers werkzaam in ziekenhuis = noodzakelijke vertrouwenspersonen => gebonden door beroepsgeheim

www.belgium.be: v^o justitie en beroepsgeheim: gezondheids- en welzijnsberoepen, zoals *'arts, apotheker, maatschappelijk werker...'*

II.- TOEGANG TOT GEZONDHEIDSGEGEVENS

Maar ⇔ Vlaams decreet 18/7/2018 zorg- en bijstandsverlening: wie?

Verzorgenden in diensten gezinszorg en thuiszorg;

Verzorgenden en opvoeders in voorzieningen voor bijz. Jeugdbijstand;

Verzorgenden en opvoeders in voorzieningen voor personen met handicap

Hulpverleners in centra voor algemeen welzijnswerk

≠ gezondheidszorgbeoefenaar in zin van WUG

Maar verstrekken wel zorg en bijstand: meten temperatuur, toedienen oogdruppels/geneesmiddelen, wondverzorging, enz.

Vallen onder art.458 Sw. = geheimhoudingsplicht => Delen van gezondheidsgegevens is mogelijk.

II.- TOEGANG TOT GEZONDHEIDSGEGEVENS: 5 VOORWAARDEN

- 1- De voorafgaande, geïnformeerde toestemming patiënt
- 2- Een therapeutische relatie met de patiënt
- 3- Finaliteit: verstrekken van gezondheidszorg
- 4- Toegang is NDZ voor continuïteit en kwaliteit gezondheidszorg
- 5- Toegang beperkt tot dienstige en pertinente gezondheidsgegevens

1° VOORWAARDE: INFORMED CONSENT

De patiënt moet altijd toestemmen en dus toegangsrecht verlenen.

vb.: behandelend oncoloog vraagt advies aan consulent: toestemming NDZ

vb.: vervanging HA: toestemming NDZ

≠ toestemming voor behandeling

MvVolksgezondheid: all-in-toestemming volstaat

Patiënt kan beroepsbeoefenaar van toegang uitsluiten

1° VOORWAARDE: INFORMED CONSENT

Bewijs toestemming patiënt: ligt bij gezondheidszorgbeoefenaar.

Toestemming: mondeling of schriftelijk

Toestemming: uitdrukkelijk of stilzwijgend?

2° VOORWAARDE: THERAPEUTISCHE RELATIE

= relatie tussen een patiënt en een gezondheidszorgbeoefenaar waarbinnen gezondheidszorg wordt verstrekt.

= vertrouwensrelatie (of werkrelatie) tussen gezondheidszorgbeoefenaar en patiënt waarbinnen gezondheidszorg wordt verstrekt.

Ruime interpretatie: diagnostisch, curatief, preventief, esthetisch, palliatief.

Ook bedrijfs-, verzekerings-, en controlegeneeskunde.

Kritiek.

Bewijs: gezondheidszorgbeoefenaar moet therapeutische relatie bewijzen.

3° voorwaarde: Finaliteit toegang: verstrekking gezondheidszorg

Niet: commerciële doeleinden bv.

4° voorwaarde: Toegang NDZ: voor continuïteit en kwaliteit gezondheidszorgverstrekking

5° voorwaarde: Toegang enkel voor gegevens die dienstig en pertinent zijn voor gezondheidszorgverstrekking.

Spoedgeval= noodsituatie = overmacht

In belang van patiënt: toegang tot gezondheidsgegevens patiënt zonder diens toestemming.

Voorwaardelijke toegang: andere 4 voorwaarden moet wel zijn vervuld:

- 2- Therapeutische relatie (kritiek)
- 3- Toegangsfinaliteit: gezondheidszorgverstrekking
- 4- NDZ voor continuïteit en kwaliteit gezondheidszorgverstrekking
- 5- Beperkt tot dienstige en pertinente gegevens

Bewijslast noodsituatie: ligt op gezondheidszorgbeoefenaar: noteren!

Elke gezondheidszorgbeoefenaar moet nodige maatregelen nemen opdat:

de patiënt kan controleren wie toegang heeft of heeft gehad tot de hem betreffende gezondheidsgegevens.

« Nodige maatregelen »: geen precisering.

Rechtspraak:

ECHR: I. v. Finland

Rb. Den Haag 2/6/2010

Barreiro Hospital Portugal: boete 400.000 euro

HagaZiekenhuis Nederland: boete 460.000 euro

2 CONCLUSIES

1- Patiëntendossier:

- ⇒ Inhoud wordt geuniformiseerd voor elke gezondheidszorgbeoefenaar
- ⇒ Grotendeels gelijk aan KB 3 mei 1999: medisch dossier in ziekenhuisverband
- ⇒ Bewaartermijn: uniformisering: tussen 30 en 50 jaar.

2. Toegang tot gegevens bewaard door ander GZB:5 voorwaarden:

- ⇒ Toestemming patient (uitdrukkelijk of impliciet?)
- ⇒ Therapeutische relatie
- ⇒ Toegangsfinaliteit: gezondheidszorgverstrekking
- ⇒ NDZ voor continuïteit en kwaliteit gezondheidszorgverstrekking
- ⇒ Toegang beperkt tot dienstige en pertinente gegevens

Further communication: thierry.vansweevelt@uantwerpen.be

Universiteit Antwerpen